

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 350—
pol leta . . . „ 180—
četrt leta . . . „ 90—
za mesec . . . „ 30—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 480—
pol leta . . . „ 240—
četrt leta . . . „ 120—
za mesec . . . „ 40—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:

celoletno . . . 8 dolar.
polletno . . . 4 dolarja
četrtletno . . . 2 dolarja

pošiljajo
Parizski trans. kaznici.
Ljubljana. računajo po
storu in sicer
ter 65 mms
širok prosti: za enkrat 2 K
za večkrat popust.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 61.
Telefon št. 360. — Upravništvo je na Marijinem trgu
št. 8. Telefon št. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 1:60 K.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži na odgo-
vor dopisnica ali znakna. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

Položaj v Beogradu.

Vlada popušča. — Kupčija z južnosrbskimi muslimani.

Beograd, 28. aprila. Tekom današnjega dne je odpotovalo domov iz Beograda mnogo poslancev in nekaj ministrov. Med velikonočnimi počitnicami bodo delovali posamezni klubi. V klubih večinskih strank je opazati voljo, da se sprejmejo primerni predlogi opozicije, da se na ta način zadosi njenim zahtevam. Med velikonočnimi počitnicami bo g. Pašić nadaljeval pogajanja z

muslimani iz Južne Srbije, ki so pred nekaj dnevi stavili nove predloge glede rešitve agrarnega vprašanja v Južni Srbiji. V parlamentarnih krogih se govori, da so ti predlogi za vlado nesprejemljivi. Ako žele muslimani iskrenega sporazuma, morajo popuščiti. Sodijo, da pride med vlado in muslimani vendar do sporazuma.

Madžarska pripravlja puč proti Avstriji.

Odpor proti zasedbi zapadne Ogrske.

Curij, 28. aprila. (Izv.) »Telegraphen Information« javlja: V soboto se je vršilo v Budimpešti pod predsedstvom grofa Štefana Bethlena radi vprašanja zapadne Ogrske posvetovanje, katerega so se udeležili tudi zunanji minister grof Banffy, zapadnoogrski poslanci in generalni komisar zapadne Ogrske, grof Tygraj, vojaški poveljnik zapadne Ogrske, polkovnik Lehar ter bivši zunanji minister Gustav dr. Graf. Posvetovanje glede nadaljnjega zadržanja Ogrske je končalo po daljših razgovorih s tem, da se bo zapadna Ogrska neposredno potem, ko bo od antantne komisije predana Avstriji, pod varstvom Leharjevih čet potom nasilnega puča postavila pod avtonomno provizorično vlado. Ta vlada naj bi razpisala takoj volitve in propagandno priklonitev k Ogrski. Avstrijskim uradnikom se naj v slučaju potrebe tudi s silo zabrani prihod v zapadno Ogrsko. Ogrska vlada bo na pram temu puču zavzela stališče navidezne onemoglosti. Pri posvetovanju za pripravljanje tega puča se je

sklenilo: Ogrska vlada odklanja do predaje zapadne Ogrske Avstriji vsa meritorna pogajanja z Nemško Avstrijo. Med tem časom se bo prebivalstvo, ki je proti priključitvi, oborožilo, medtem ko se bo priključitvi naklonjene osebe popisalo in eventualno zastražilo. Več ogrskih magnatov, tako grof Esterhazy in drugi kakor tudi ogrska vlada bodo preskrbeli za izvedbo tega nameravnega puča potrebna denarna sredstva. Grof Tygraj, ki je radi nameravnih restavracije razkrajja Karla podal demisijo, je izjavil, da bo v slučaju, ako se ta nameravani načrt posreči še nadalje vstrajal v svoji službi. Zapadnoogrski poslanca, bivši minister Bläuer in Hoerber sta izjavila, da bo po njihovem mnenju v slučaju volitve vse prebivalstvo zapadne Ogrske glasovalo za priključitev k Ogrski. V dunajskih krogih, ki so o sklepih te tajne konference dobro poučeni, se sodi, da bi izvedba tega puča v zapadni Ogrski imela za posledico vojaško intervencijo.

Sankcije se bodo izvedle.

Za izvedbo represalij vse pripravljeno. — Okupacija Porurja se izvrši med 7. in 15. majem.

Berlin, 28. apr. (Izv.) Zadnja poročila iz Pariza, Londona in Vašingtona se glase zelo neugodno ter je pričakovati odklonitev nemških predlogov, katero posebno Francija odločno zahteva.

London, 28. apr. (Izv.) Kakor se poroča, je Harding danes zahteval od Nemčije izpopolnitev njenih predlogov glede povračila škod. Pariško časopisje je glede tega Hardingovega nastopa zavzelo zelo pesimistično stališče. Danes so odpotovali preko Nizozemske v London razni uplivni delavski voditelji, da se sporazumejo z angleškimi državniki ter delavskimi voditelji glede vprašanja povračila škod ter vzpostavitve razdejanih krajev, pri čemer je upati, da se bo našel primeren modus vivendi.

Washington, 28. aprila. (Izv.) Kakor se sodi, bodo Združene države opozorile nemško vlado glede njenih predlogov v tem smislu, da ti predlogi nikakor niso tako sestavljeni, da bi se jih lahko izročilo zaveznikom ter da se bodo nameravane prisilne odredbe napram Nemčiji tudi izvedle.

Berlin, 28. apr. (Izv.) Glasom poročil iz Pariza je Francija vpoklicala del rezervistov letnika 1919 pod orožje. Vpoklic je v zvezi z zasedbo ruhrskega ozemlja.

Pariz, 27. aprila. (Izv.) Kakor poročajo Figaro in drugi francoski listi, so oblasti v ruškem ozemlju že vse pripravile za nastanitev 100.000 francoskih vojakov. Vse državne listine in spise se je iz tega ozemlja že pred časom odstranilo.

New York, 28. apr. Spričo predokreta, ki ga je zavzel zadnje dni reparacijsko vprašanje, smatrajo listi pogajanja za končana in računajo s tem, da Francija zasede ruhrsko ozemlje.

Pariz, 28. apr. »Echo de Paris« priobčuje, da je pričakovati zasedbe

ruhrskega ozemlja med 7. in 15. majem.

Pariz, 28. aprila. Ministrski predsednik Briand je včeraj naznanil francoskemu poslaniku v Washingtonu, da so nemški predlogi napravili nanj povsem neugoden vtis in ga obenem prosil, naj oficijelno o tem obvesti državno vlado, ker pristojna razsodba o nemških pogojih v kompetenco vrhovnega sveta, ki bo o tem v kratkem razpravljala. Nemške ponudbe so v oči Francije popolnoma nezadostne in ne morejo služiti za temelj nadaljnjih pogajanj. V takih okoliščinah je vedno bolj verjetno, da se izvede eventualnost zasedbe ruhrskega ozemlja, kar se bo tudi najkasneje v osmih dneh zgodilo, ker se bo dotlej med zavezniki že dosegel sporazum. V Parizu je za zasedbo že vse pripravljeno.

Pariz, 28. aprila. Reparacijska komisija je v zmislu člena 233 Versailleske pogodbe skupni znesek dolga, za katerega je Nemčija po določbah člena 232, odstavek 2, dodatka A k delu VIII. navedene pogodbe obvezana, določila na 132 milijard zlatih mark. Pri določitvi te vsote je komisija pri znesku dolga že odračunala primerne vsote, in vpoštevala odškodninska povračila, ki so v zmislu člena 238 že izvršena ali se bodo še izvršila. Zato se Nemčiji ta odškodninska povračila ne bodo vpisala na dobro. Reparacijska komisija pri zgoraj omenjeni vsoti ni vštela vsot, ki odgovarjajo obveznostim Nemčije po členu 232, odstavek 2, da povrne vse vsote, katere je Belgija prejela od zaveznikiških in pridruženih vlad od 18. novembra 1918 in obrestij navedenih vsot po 5% na leto.

Berlin, 28. aprila. »Deutsche Allgemeine Zeitung« javlja iz Londona:

Včeraj se je angleški ministrski svet posvetoval o nemških reparacijskih predlogih. Doslej še ni ničesar zna-nega, kaj se je na seji sklenilo.

London, 28. apr. (Izv.) Glede gospodarskega izkoriščanja ruhrskega ozemlja se je tukaj začelo pojavljati nezaupanje, ker se je bati, da bi bila s tem angleška industrija močno oškodovana.

Italija ne izpolnjuje svojih obveznosti.

Rim, 28. aprila. (Izv.) Italijanska vlada je po izpraznitvi nekaterih krajev Dalmacije evakuacijo iste nepričakovano ustavila, ker je baje jugoslovanska vlada kljub rapalski pogodbi prenehala z izmenjavo produktov. Italijanski člani trgovske komisije so proti temu protestirali, nakar je jugoslovanski zastopnik izjavil, da ni dosedaj bil iz Beograda še nikakih tozadevnih navodil. Vsi tedga je italijanska vlada nadaljno izpraznitve Dalmacije do nadaljnjega opustila.

ZA OHRANITEV REŠKE SAMOSTOJNOSTI.

Zagreb, 28. aprila. Reška jugoslovanska stranka priobčuje nastopni poziv: »Pozivljamo vse Jugoslovane, da v teh težkih dneh, ki jih preživlja Reka, solidarno in složno z vsemi poštenimi rešiljimi meščani delujete proti današnjemu nasilnemu režimu za ohranitev reške samostolnosti.«

FAŠISTOVSKA STRAHOVLADA NA REKI.

Reka, 28. aprila. Včeraj so se tukajšnji fašisti polastili reške mestne hiše in so razglasili začasni direktorij pod predsedstvom bivšega župana Gigantija, ki je poveljniku reških karabinerjev izjavil, da vzame vso odgovornost nase. Nabili so tri razglase, v katerih se pred vsem razveljavljajo volitve, ki so se vršile 24. aprila. Danes je korakal velik sprevod po mestu, pri čemer se je vzklikalo Italiji in D'Annunziju. Sicer je v mestu mirno in se red nikjer ni kalil. Kakor javljajo listi, se je popoldne italijanski zastopnik oficijelno obvestil o proklamaciji direktorija.

IZENAČENJE URADNIŠKIH PLAČ.

Beograd, 28. apr. (Izv.) Uredba o izenačenju uradniških plač stopi v veljavo s 1. majem t. l. Ministrski svet bo pozval vse uradniške organizacije, da mu glede izjednačenja plač sporoče svoje želje in predloge.

POSLANIŠKA HIŠA AVSTROOGRSKE V BEOGRADU LAST NAŠE DRŽAVE.

Beograd, 28. apr. (Izv.) Reparacijska komisija v Parizu je končno rešila vprašanje glede lastnine poslaniške hiše bivše Avstroogrške v Beogradu na ta način, da ista pripade naši državi. Avstrija se zavrača s svojimi zahtevki na pravno pot.

VPRAŠANJE DELAVSKIH SINDIKATOV.

Beograd, 28. apr. (Izv.) Predvčerajšnjim se je oglašila deputacija sindikata radniških saveza pri ministru za socialno politiko s prošnjo, da se izda upravi beograjske občine ukaz za vrnitev zaplenjenega arhiva delavskega sindikata. Pri tej priliki je deputacija predložila še razne druge prošnje, katere je minister sprejel in obljubil, da se bo zavzel za čimprejšnjo ugodno rešitev delavskega vprašanja.

NOVI POVERJENIKI ZA BOSNO IN HERCEGOVINO.

Sarajevo, 27. aprila. Kakor poroča »Srbska Rilec« iz Beograda, je podpisan ukaz o imenovanju novih poverjenikov za pokrajinsko vlado za Bosno in Hercegovino. Poverjenik za prosveto postane profesor Kosta Krčmanović, poverjenik za socialno politiko bo Abdul Ahmed beg Hrasnica, poverjenik za poljedelstvo Mehmed beg Hulemovič, za trgovino in obrt Ahmed beg Kapetanović in za pravosodje Savo Mikavović.

Po volitvah.

Občinske volitve v naših avtonomnih mestih so končane in sedaj se vrše še volitve na kmetih. Če primerjamo te z onimi v konstituantu, tedaj moramo brezpogojno beležiti neko konsolidacijo naših političnih razmer in našega političnega življenja.

Volitve v konstituantu so bile prve po letu 1912. Koliko se je od tedaj izpremenilo, kaj smo vse od tedaj že doživeli, ni treba poudarjati še posebej. Poleg popolnoma novih razmer in okoliščin je nastopilo pri volitvah tudi več novih, svežih še nekorumpiranih, nediskreditiranih a tudi še nepretreženih strank ki so se ponujale narodu z blestečimi programi in se ponašale s svojo neomadeževanostjo. Ljudstvu se je bilo zato precej težko orientirati v tej pestri mešanici in reči moramo, da je oddal marsikdo svoj glas kar tako, na slepo, na lepe besede različnih strankarskih agitatorjev in volilnih letakov.

No, od jeseni se je pa položaj precej izpremenil in izbitril. Stranke so prišle v konstituantu in tam so morale jasno pokazati svojo barvo in svoje karte. Od besed so prešle stranke k dejanjem. In ker je naš narod politično zelo, zelo vzgojen, moramo reči, da so se one stranke, ki mislilo, da ljudstvo ne zaseduje njihovega dela in nedeja v parlamentu, prokleta zmotile. Kdor pozna naše ljudstvo, mora priznati, da je vsak volilec pazno sledil vsem korakom svojega poslanca. To so dokazale prav korenito baš zadnje občinske volitve.

To pot se je ljudstvo malo oziralo na lepa gesla in lepe besede, ampak je sodilo le še po dejavnih in reči moramo, da prav korenito in brezobzirno. Nekak kriterij je tvoril sedanjí režim. Kaj označuje današnji režim? Odgovor je precej kratak: 1. brezglavi birokratični centralizem, ki poraja doslej pri nas še nepoznano korupcijo v vsej javni upravi; 2. omejevanje vseh političnih svobodnih ljudstva, ki bile v obraz vsakomu resnično demokratičnemu nazra-

nju in 3. obvladovanje vsega javnega političnega, kulturnega in gospodarskega življenja po nekaterih privilegiranih bankah, torej doslej pri nas še nepoznan bankratski terorizem in absolutizem. Režim s temi znaki je se pri nas zadnje čase naravnost bohotno razpasel in ljudstvo je začelo instinktivno čutili njegovo opasnost in nevarnost, kajti zavil je v linavske narodne in »državotvorne« fraze. Nič čudnega tedaj, če se je ljudstvo uprlo tem političnim metodam in šlo proti njim v boj.

Povzročiteljica in nositeljica tega režima in teh političnih metod je pa pri nas JDS, zato se je koncentriral ves srd in ves odpor ljudstva proti JDS, ki ne predstavlja razen par ducafov advokatov danes faktično nikogar, a si je uzurpirala vendarle vso oblast in vso moč, ki jo hoče vzdržati z nasiljem in s korupcijo. In s kakim uspehom? Če pogledamo na volilne rezultate, moramo reči, da z večjim, nego smo pričakovali sami. Breznačelni, na sami korupciji, terorizmu in obrabljenih predvolilnih frazah temelječi JDSarski liberalizem je bil vržen ob tla v svojih osrčjih, tam kjer je dominiral doslej neomejeno, to je v naših mestih. Na plan pa stopajo socialistične stranke. Sicer si ni mogla priobiti še nobena opozicijska stranka absolutne večine, da bi sama prevzela nevažno liberalno dedščino, zato bo treba seveda delati koalicijske in kompromise. Kakšni naj bodo ti kompromisi in koalicijske? To je sedaj stvar posameznih strank samih, a eno je gotovo: ljudstvo brezpogojno zahteva nemotene in poštenega delovanja naših mestnih občin. To je eno! Drugo pa je, da se stranke uklonijo volji ljudstva in se ne združijo z ono, ki jo je ljudstvo pri teh volitvah vsled njene dosejanega režima naravnost — justificiralo. Gorje stranki, ki bi v tem oziru prevarala zaupanje svojih volilcev.

GRŠKO - TURŠKA VOJNA.

Atene, 28. aprila. V jutrišnjem uradnem listu bo izšel dekret, na podlagi katerega se štirje letniki vpokličejo pod orožje. V uradni noti se označuje vojaški položaj za zadovoljiv.

KOMUNISTIČNA PROPAGANDA NA BALKANU.

Zofija, 28. apr. (Izv.) Med prebivalstvom mesta Varne, posebno pa med tem se nahajajočimi ruškimi begunci je opaziti močno komunistično gibanje. Med Varno in Sebastopolom so komunistični agitatorji vpostavili zvezo potom malega motornega čolna. Pričakovati je, da se bo to komunistično gibanje v kratkem razširilo čez cel Balkan, ker imajo komunisti v Varni posebno propagandno pisarno ter vzdržujejo tudi stalno telefonsko zvezo z Moskvo.

BOLŠEVIKI PRIPRAVLJAJO NAPAD NA UKRAJINO.

Lvov, 28. aprila. (Izvirno poročilo.) Poveljnik 535. boljševiškega v Ukrajini nastanjenega polka je izjavil, da koncentrirajo boljševiki veliko množino čet v Ukrajini, kjer hočejo upor še pred poletjem popolnoma zatreti.

EMIGRANTSKO VPRAŠANJE V RUSIJI.

Moskva, 28. aprila. Zbor ljudskih komisarjev je potrdil norme za ureditev osrednjih domov za emigrante v Moskvi, Petrogradu in Harkovu. Odobren je načrt naredbe za sprejemanje in nameščanje izseljencev iz Amerike. Predvidene so tudi tri proge za transport iz Rige v Petrograd, v Libavi in drugih pristaniščih bodo zbirališča, odkoder bodo izselence odpravljali v Moskvo, Petrograd ali Harkov. Osrednji domovi bodo skrbeli tudi zato, da bodo izseljenci dobili delo. Skrb za ameriške izseljence je poverjena komisarjatu v Libavi in poverjenikove za notranje posle, ki morata po enkrat na mesec poročati osrednjemu sovetu o stanju in položaju emigrantov na Ruskem.

OTVORITEV ALBANSKEGA PARLAMENTA.

Drač, 28. aprila. (Izvirno poročilo.) Albanska zbornica se je otvorila brez vsakega daljšega incidenta. V otvoritvenem govoru je predsednik poudarjal posebno priščno stališče, ki vlada med albansko in italijansko vlado ter na pogajanja, ki se vrše v Rimu. Nato je predsednik vlade povabil italijanskega poslanika k slavnostnemu obedu, kjer se je ponovno naglašalo in zadržalo obojestransko prijateljstvo.

KONVERTIRANJE ANGLEŠKIH DOLGOV.

London, 28. aprila. Amerikanski zakladni urad je naznanil Angliji, da so Zedinjene države pripravljene, konvertirati angleške dolgove.

AUTONOMNA MALTA.

London, 28. aprila. Z novim kraljevim dekretom je Malta dobila samoupravo.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA, 28. aprila.

Valute in devize.

Dunaj: Valute: Dolarji 656—660, marke 1025—1033, funti 2610—2630, franki 4985—5025, lire 3185—3205, dinari 1809—1822, poljske marke 7875—8075, švicarski franki 11500—11550, češkoslovaške kruno 900—906, ogrske kruno oficijelno niso note, privatno se jih je plačevalo od 242—246, v bančnem prometu pa 251.50—257 tričetrti do 259 tričetrt.

Praga: Berlin 114.25, Curij 1283.50, Milan 353, Pariz 552.50, London 288.75, New York 77.50, Beograd 197, Dunaj 10.61, Varšava 8.37.

Curij: Berlin 8.95, New York 574.50, London 22.68, Pariz 43.25, Milan 27.82, Praga 7.90, Budimpešta 2.20, Zagreb 4, Bukarešta 9.25, Varšava 0.70, Dunaj 1.52 in pol, Kristianija 0.95.

Beograjska borza vsled praznikov ne posluje.

Effekti.

Zagreb: Banka za Primorje 920 do 930, Jadranska banka 1550—2000, Jugoslovanska banka 570—578, Ljubljanska kreditna banka 975—0, Praštedlona 9500—9600, Riječka pučka banka 440—445,

Položaj na Reki.

Reka, 28. aprila.

Na Reki je mirno. V ponedeljek popoldne so zopet odprli most. Po ulicah korakajo italijanski alpinci in cele kompanije karabinjerjev. Vse trgovine in javni lokali so zaprti, tudi cestna železnica ne vozi. Po ulicah je nabito vse polno letakov v križcih barvah.

Načelnik Belasich je izdal razglas, v katerem izjavlja, da so se bivši zastopniki zahvalili za svoja mesta in, da se vsled tega tudi sam zahvaljuje za načelstvo, da pa bo vodil posle toliko časa dalje, dokler se ne sestavi nova vlada. Vsi zastopniki se odrekajo odgovornosti. Govori se, da bo Venturi prevzel upravo mesta in da bo postal diktator.

O priliki zadnjih demonstracij so antianeksionistični elementi vdrl v stanovanje Grossicha in mu napravili za dva milijona kron škodo. Sedaj pričakujejo v mestu prihoda brigade Secsia kakor je obljubil italijanski poslanik Domigani. Vse ceste, ki vodijo proti Zagrebu, so zabarikadirane in zastražene, da ne bi Jugoslovenci vdrl v mesto.

Uradništvo, katero je vlada pozvala, naj na Reki nastopi svoja mesta, se pozivu ni odzvalo in je izjavilo, da bo stavkalo vse do tlej, dokler se ne sestavi zakonita vlada na oodlagi volitev.

O priliki volilnih pretepev je množica vdrla tudi v stanovanje policijskega ravnatelja, ga pretepla in ga pognala preko meje v Zemet. Reška jugoslovanska stranka se pripravljala, da bi svoje delovanje na Reki čim bolj razširila in ojačila.

Govor posl. Deržiča.

(Dalje.)

Rekel sem že, da je uspelo kapitalističnim strankam, da so zapele jugoslovansko delavsko ljudstvo z gotovimi gesli na stranpota. Omenil sem tukaj takozvani strogo konfesionalni muslimanski klub, ki pravi, da je bilo neobhodno potrebno, da se je organiziral na verski podlagi, češ, da so sedaj v nevarnosti pravice muslimanskega dela našega naroda, da pa bodo oni, ki to nevarnosti ne bo več, prvi, ki bodo rekli: danes ni več treba konfesionalnih strank. Vsaj v tem smislu se je izjavil govornik muslimanskega kluba gospod Sahib Korkut. Jaz bi tukaj povdarjal samo eno. Če predstavniki in voditelji muslimanskega kluba, predvsem zastopniki begov in ag. mislijo, da je baš danes tisti moment, ko hočejo imeti svoje verske pristaje:

delavce in kmete za avantgardo, da si iz države izsesajo milijone,

potem moram reči tole: zakaj pa ti gospodje begi in age tega niso čutili poprej, zakaj so dopuščali, da je bila jugoslovanska raja stoletja i desetletja (tudi pod Avstro-Ogrsko) zatirana, in to brez razlike na vero, in da je gospod beg imel vse privilegije, dočim je živelo bosansko ljudstvo, tako katoliško kakor pravoslavno in kakor muslimansko,

pravo suženjsko življenje. (Medklici pri poslancih Muslimanskega kluba.)

Ravno tako ne moremo soglašati s stranko, ki trdi, da je po tej stvari vera v nevarnosti. Vera je stvar vsakega človeka zase.

Vsakdo bodi zveličan po svojem srcu in po svoji duši.

Nikakor pa se vera ne sme mešati v politiko. Če je v ustavi zagarantirano, da imajo vse vere enako pravico, jaz za svojo osebo ne najdem povoda, zakaj je prišlo do tako hudega boja, da se tako povdarja moment katoličanstva v tej ustavotvorni skupščini. (Poslanec Blaško Rajič: »To je stara fraza, da je vera privatna stvar.«) Ni fraza! Povdarjal se je moment katoličanstva, ki ga do danes še nihče ni napadel. (Poslanec Blaško Rajič: »Kako da ne?«) Mi stojimo na stališču, da bo tako dolgo mir, dokler bodo duhovniki, tako katoliški kakor pravoslavni in muslimanski, v božjih hramih govorili samo božje stvari. Kakor hitro pa bodo izrabljali božje hrame v politično agitacijo, se mora porabiti primer, ki ga je dal Kristus, ko je z bčem v roki izgnal one, ki so cerkev v svoje strankarske namene izrabljali. (Plovanje v centru. Poslanec Blaško Rajič: »Aplicirajte ovo na gospodu iz centra, na trgovce i izvoznice!«)

To je naše stališče, kot stališče narodnih socialistov, to stališče moramo sprejeti tudi kot katoličani. (Poslanec Josip Klek: »Kot dobri katoličani?«) Morebiti boljši nego Vi! (Poslanec Josip Klek: »Bog daj!«) Kajti vera ni v nevarnosti, dokler je katoliško ljudstvo in katoliška duhovščina na pravem katoliškem stališču, dokler se vrši v cerkvi res katoliška dolžnost, ne pa kaka agitacija.

Govorniki s skrajne desnice so govorili tudi proti neki hegemoniji. Jaz bi povdaril, da je ta ustavni načrt dete starih vladnih strank, ki so se vsedle po prevratu, vzele oblast v roko in napravile iz jugoslovanskega naroda in države to, kar je danes ta naša država. In tu so v prvih dveh letih v vladi v veliki meri sodelovali tudi zastopniki sedanje skrajne desnice. Tudi oni so veliko grešili, tudi oni so bili zraven, ko so se oddajali razni kontingenti za izvoz (Poslanec Blaško Rajič: »To ste Vi iz prstiju izsalsi!«);

tudi oni so bili zraven, ki govorijo danes proti kapitalizmu,

ki so pa ta kapitalizem z vso vehemenco podpirali in ki so pri nas v Sloveniji proti vsem zahtevam zdravega razuma in proti obstoječim zakonom dovolili povišanje cen trbovelskega premoga. Dovoljenje za to povišanje je podpisal dr. Brejc. Medklici: »In to je prol. stranka!«) Gospoda moja, jaz bi želel, če se že danes poda desnica s svojega kapitalističnega stališča na proletarsko stališče, da naj potem ta stranka najprej obračuna z onimi, ki so slovenski narod po prevratu gospodarsko skoro uničili. (Medklici in ugovori.)

Povdarjal sem uvodoma, da naša stranka radi poslovnika, ki ga je vladna večina potrdila, ni imela pravice sodelovati v ustavnem odboru in da tudi ni imela pravice predložiti

svojega načrta, ker je imela premalo podpisov in je bilo nemogoče, da bi se stranka proti svojim načelom vezala z drugimi strankami. Tudi dobro vem, da mi je danes nemogoče zavzeti svoje stališče, stališče narodno zavednega jugoslovanskega proletarijata k vsem posameznim točkam in posameznim oddelkom ustavnega načrta, kakor je izšel iz ustavnega odbora. Vendar pa moram kolikor mi čas dopušča, navesti glavne točke, s katerimi se naša stranka ne more strinjati.

Povdarjal sem že, da je ta načrt nekako dete vladajočih starih strank, ki so po prevratu vzele oblast v svoje roke proti volji tega naroda. V tem me potrjuje pred vsem že oddelek I. 1. člen. Poznam stranke, ki pravijo, da so državotvorne, ki so si že leta 1917. in 1918. napisale na svoj prapor: jugoslovansko. Poznam stranko, (tu mislim na demokratsko stranko), ki je šla v volilni boj z geslom: za edinstveno Jugoslavijo. To je bilo med volitvami. Ta stranka je danes to svoje glavno načelo potepala, ko je pristala na diktat gospoda ministra predsednika Pašiča, da se država zove kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev. Jaz sem že poprej povdaril, da se je jugoslovansko narodno delavstvo priznavalo že pod pritiskom madžarsko-avstrijske oligarhije k jugoslovansku; to jugoslovansko delavsko ljudstvo vam tudi danes ne bo priznalo tega separatizma, ki ste ga Vi tu zakrivali s svojo prvo točko, ko ste potepali načelo, s katerim ste mase jugoslovanskega delavskega ljudstva pritegnili na se, da vam je dalo svoje zaupanje in da Vas je volilo; Vi ste ime Jugoslavija kratkoma izbacili. (Poslanec dr. Momčilo Ivančić: »To ime je bečkog porekla!«) Vi imate pravico, da branite svoje stališče, jaz pa tudi, da povem, obrazložim in branim svoje stališče. Jaz sem že enkrat povdaril, da je bilo jugoslovansko delavsko ljudstvo pripravljeno na ujedinenje, da pa ni bila na ujedinenje pripravljena jugoslovanska inteligenca. Gospod medklicatelj me ponovno utrjuje v tem mišljenju.

Mi pa stojimo na drugem stališču. Mi stojimo na stališču, da te države nismo ustanovili zato, da bi v njih vladalo potom takozvanega parlamentarizma pet ali šest ljudi, ki bi imeli potem bank svojo oblast v rokah; mi stojimo na tem stališču, da naj potem parlamentarizma vlada celokupno jugoslovansko ljudstvo, ono jugoslovansko delavsko ljudstvo, ki je veliko trpelo in ki ima pravico, da prevzema oblast v svoje roke. (Poslanec Blaško Rajič: »A gradjanstvo?«) Če gospod medklicatelj misli, da meščani ne spadajo med delavsko ljudstvo, mu prepuščam tiste, ki res ne spadajo med delavsko ljudstvo: kapitaliste. Če mislite na kapitaliste — prosim, prosto Vam!

(Dalje prih.)

Beleške.

Grozdje je prekislo.

»Tabor« piše, da so demokrati v Mariboru sklenili, da v obč. svetu ne gredo z NSS.

Pri nas izvršujejo zobotehništvo ljudje brez predpisane učne dobe, brez zakonite kvalifikacije, celo bivši slugi pri zobotehnikih. V Srbiji in na Hrvaškem pa so razmere še slabše.

Skrajni čas je, da se z zakonom in z izvršilno novelo uredi pri nas enotno zobno zdravništvo in zobotehništvo, za kar se naj naša vrhovna pokrajinska zdravstvena oblast odločno zavzema pri centralni vladi. Sosednje države imajo v tem oziru precej sličen zakon, ki bi ga kazalo tudi pri nas sprejeti. Zakon natančno opredeljuje, kako daleč sme segati tehnika in kje se začne delokrog zdravnikov. Prvotno je zakon prisodil pravico zobe puliti le zdravnikom, toda novela, ki jo je nedavno sprejel avstrijski narodni svet k temu zakonu, daje tako pravico tudi zobotehnikom.

Nadalje določa zakon, da se sme podeliti koncesija zobotehništva le osebam, ki so prebile žletno učno dobo ter imajo spričevalo. A tudi že koncesijonirani zobotehniki morajo napraviti še praktično izkušnjo pred posebno komisijo. Le tisti koncesijonirani zobotehniki, ki so na dan proglasitve zakona najmanj 20 let delovali v zobotehnikih, zamorejo biti izkušnje oproščeni. Tako praktično izkušnje, oziroma od izkušnje oproščeni se smejo nazivati »izkušeni zobotehniki«, ostali pa le »zobotehniki«.

Razna poročila.

Prometni minister potuje v Dalmacijo. Včeraj je prišel iz Beograda v Sarajevo prometni minister dr. Velizar Jankovič. Odtod bo s pomočnikom Jeličem odpotoval v Dalmacijo.

Masarykova brzojavka Pašiču. G. ministrski predsednik Pašič je od predsednika češkoslovske vlade prejel nastopno brzojavko: Najiskreneje se zahvaljujem za Vašo brzojavko, ki ste mi jo poslali na dan, ko je naš narod prejel v svojo zemljo heroje osvobodilno izpod tujeja jarma. Njegov zgleđ nam bo služil kot voditelj bodočnosti ter bo strnil naše vrste v obrambo

bo onega, kar so nam odkupili s svojih smrtno.

Belgija protj novim nemškim predlogom. Belgijski minister za zunanje posle Jaspars ostane do sestanka vrhovnega sveta v Londonu. Izjavil je, da Belgija ne more sprejeti nemškega predloga, ki ne sloni na pariškem dogovoru. Po njegovem mnenju poslednja nemška nota ne kaže nobenega pravega napredka. Minister Loucheur je pristvoval sestanku izvedencev za reparacijo, ki so nemški predlog proučili in ki menijo, da v sedanji obliki ne more odgovarjati francoskim zahtevam. Loucheur misli, da nemška nota ni resna.

Gospodarstvo.

DENARSTVO IN POLITIKA.

(Dopis iz bančnih krogov.)

Od zadnje nedelje sem prisostvuje slovenska javnost hudim napadom ljubljanskega političnega dnevnika proti domačemu kred. zavodu. Pisec teh vrst nima namena, da preiskuje upravičenost ali neupravičenost omenjenih napadov ter tudi ne negativ, ki vodijo omenjeni list, da tako nastopa proti denarnemu zavodu, in o katerih trde prizadeti, da so politični, izvora, ampak namen mu je le, da opozori na nevarnost, ki nastane, ako se v političnem boju uporablja orožje, ki bi zamoglo zadeti ne le stranko, ali osebo, proti kateri je bilo namenjeno, temveč tudi naše denarstvo kot tako sploh.

Denarni zavodi so jako občutljivi in komplicirani organizmi ter so v tako tesni zvezi z vsem našim gospodarstvom, da ima vzbujanje nezaupanja ali pa obešanje eventualnih manjših ali večjih nerednosti na velikih zvon lahko katastrofalne posledice ne le za one, proti katerim je napad naperjen, nego tudi — in to v prvi vrsti — na one, katerih koristi so se baje hotele štitiiti, t. j. za vlagatelje. Navadno se posledice takih napadov ne ustavljajo pri dotičnih zavodih, temveč se mnogokrat razširijo tudi na druge denarne zavode, ker dajo povod, da se itak nezaupni vlagatelji začnejo bati za varnost svojega denarja, vložnega v zavodih, ki veljajo sicer kot solidni, Psiha te množice vlagateljev razume pač tako: ako se vrše nerednosti v tem in tem zavodu, kdo jamči, da se ne gode istotako in še hujše nerednosti tudi v drugih zavodih.

Vzbujanje takega razpoloženja sedaj, ko se opaža, da se je začel vračati denar v naše denarne zavode iz skrivališč, v katera se je zatekel ravno radi nezaupanja, je vsaj — nepredvidno, ako ne zločinsko. Lahko je izzvati »run« (naskok) vlagateljev na kak denarni zavod, ali težko ga je zaustaviti. Najtrdnjeji zavodi s popolnim kritjem vlog mnogokrat podležeje takemu »runu« vlagateljev, ker nimajo trenutno toliko likvidnih sredstev na razpolago, da bi mogli takoj izplačati vse vloge. Sploh ni noben denaren zavod v takem položaju. Da bi to moglo biti vsak trenutek mogoče, bi morali denarni zavodi denar, ki jim je izročeni, držati nedotaknjen v svojih blagajnah.

V tem slučaju bi vlagatelji ne mogli zahtevati obresti od denarnih zavodov, temveč bi morali, kakor je bilo to v srednjem veku običajno, ko se je denarstvo še le začelo razvijati, še plačevati denarnim zavodom hranilnino.

Najsolidnejši zavodi posojajo 8 do 9 desetih pri njih naloženega denarja ter drže v blagajni le 1 do 2 desetini za tekoča izplačila in to, ker skušnja uči, da dnevni dvigi vlagateljev ne presegajo omenjenega odstotka vlog, jasno je, da mora zavod zaslužiti s posojevanjem vlog, ako jih hoče obrestovati. To vlagatelji dobro vedo ter ne zahtevajo svojih vlog nazaj, dokler jih ne potrebujejo. In seveda dokler zaupajo solidnosti zavoda. Ko je pa to zaupanje omajano, upravičeno ali neupravičeno, zahtevajo vsi vlagatelji naenkrat vrnitev vlog, in ni ga zavoda, ki bi mogel taki zahtevi ustreči. Posledica je, da mora tak zavod likvidirati, t. j. ustaviti svoje redno poslovanje ter začeti iztirjevati z vso brezobzirnostjo dolgove svojih dolžnikov, ki tudi od svoje strani nimajo posojenega denarja vedno na razpolago, temveč ga imajo investiranega v podjetjih.

Nenadna odpoved kredita prisili takega dolžnika, da likvidira svoj posel v zgubo svojo in zgubo zavodupnika. To izgubo nosi v zadnji vrsti upnik zavoda, t. j. vlagatelj. Ako je omenjeni dolžnik naskočenega zavoda, istočasno dolžnik drugih zavoda,

so tudi poslednji v nevarnosti. Tako kamen vržen v vodo povzroča vedno širše kroge. Ako je torej kak denarni zavod zares v neugodnem položaju, in ako se hoče, da se obvaruje vlagatelji škode, se ne sme siliti njegovega stanja v še temnejših barvah, temveč se ima prepustiti odgovornim faktorjem, da ukrenejo vse, kar jim je potrebno, da se zavarujejo interesi prizadetih, ter sodelovati na pomirjenju vlagateljev, ki se hitro pomirijo, ako vidijo, da se vloge redno izplačujejo.

Kdor se pa podaja na opolzko pot uničevanja kakega denarnega zavoda, in to še iz političnih nagibov, mora biti pripravljen, da se bo streljalo tudi nazaj. Bog ve, če je pri vseh denarnih zavodih vse tako v redu, da se ne bi dalo ugovarjati poslovanju istih v posameznostih, s čemur pa ni rečeno, da je radi tega v nevarnosti njihov obstoj, kakor pač ne bo v nevarnosti obstoj zavoda, ki ga danes napadajo, še manj pa varnost denarja, ki je pri istem naložen. Torej: Caveant consules!

★

+ Naložbe naših »rajtajzenov« v Avstriji. Po došlih vesteh se snuje v Avstriji nekaj kompenzacijski urad. Ko začne poslovati, se bodo tudi naložbe naših rajtajzenov izplačale. Ta urad bi menda prevzemal naročila za blago, ki bi šlo v Jugoslavijo. Tukajšnje tvrdeki bi potem računale za poslano blago lahko pri enem naših denarnih zavodov poravnale v naših krajih oz. dinarjih. Razume se, da se pri takih izplačevanjih upošteva valutna razlika. Na tak ali podoben način bi prišle naše rajtajzenovke do svojega denarja, ki bo že kmalu 3 leta v Avstriji naložen. Pri takih izmenjavah bi se pa težko zaračunale obresti od naših naložb v Avstriji, kajti te bi znašale po naši valutni veliki več kakor tam v avstrijski valuti. Torej za poravnavo obresti bi se še moral najti neki modus, kako bi se zravnale, da ne bodo naše rajtajzenovke prikrajšane. Na popisani način so menda že naše banke vse svoj kapital prenesle iz Avstrije. Le rajtajzenovke ne morejo vsled svojega omejenega delokroga dobiti svojega denarja nazaj. Prenos teh naložb bo mogoče le s pomočjo vlade. A ta se za to zadevo kar nič ne zmeči. Ona bo raje pustila propasti posojilnice, ki so bile v Gradcu včlanjene. Žalostno, da se v da svojih dolžnostj do zadružništva in za koristi kmečkega prebivalstva tako malo zaveda. Poslanci, storite svojo dolžnost!

+ Državna posredovalnica za delo. — Pri vseh podružnicah Drž. posredov. za delo v Ljubljani, Mariboru, Ptujju in Murski Soboti je iskalo v preteklem tednu od 17. do 23. aprila 1921 dela 336 moških in 102 ženskih delavskih moči. Delodajalci so pa iskali 307 moških in 188 ženskih delavskih moči. Posredovanj se je izvršilo 98. — Promet od 1. januarja do 23. aprila 1921 izkazuje 8121 strank in sicer 3972 delodajalcev in 4149 delojemalcev. Posredovanj se je izvršilo v tem času 1706. — Dela iščejo: pisaru, moči, kovinarji, krojači, šivilje, čevljarji, trgov. sotrudniki, sotrudnice, zidarski politji, natakariji, natakarice, strojniki, kurjači, peki, mlinariji, mesarji, poljski delavci, delavke, polj. delovodji, vzgojiteljice, vajenci itd. — V delo se sprejmejo: hlapci, dekle, polj. delavci, polj. delavka, zidarji, mizarji, krojači, šivilje, čevljarji, stolariji, vlagalka, usnarji, kuharice, služkinje, vajenci, vajenke itd.

+ Klanje telet je dovoljeno brez vsake omejitve.

+ Prevoz sene in slame. Po sklepu prometnega ministrstva se bo odslej prevoz sene in slame v vagonih pošiljavah računati po tarifi B. To se je odredilo na prošnjo sarajevske mlekarne zadruge.

+ Živinski sejmi na Vrtniki ostanejo prepovedani do preklica, ker sejmšče ni urejeno po predpisih.

★

+ Petrograjska trgovinska luka. V finskem zalivu so začeli morje čistiti od mina. Začeli so pri Petrogradu in bodo od tod preiskali morje v obsegu 158 kvadratnih vrst. Upajo, da bo delo končano do 5. maja, ko se otvori petrograjska trgovinska luka.

Narodne vezenine.

Dasi slovi umetniška lepota naših narodnih vezenin po vsem svetu, je vendar vsa dežela naravnost preplavljena od tujih, po večini umetniško ničvrednih fabrikatov. Žalostna posledica naše gospodarske odvisnosti je to in za vse naše narodno življenje.

Da odpravi to zlo, da pribori našim narodnim vezeninam zopet v naših hišah ono mesto, ki ga zaslužijo, pripravljva »Jugoslovanska Matica« veliko akcijo, za kar pa rabi pomoči vsega naroda. Akcija »Jugoslovanske Matic« je zamišljena takole: Umetniško društvo »Probuđa« vada vzorce za najraznovrstnejše narodne vezenine. Te vzorce bodo nato dijaki narisali na platno in drugo blago, nakar izvrše vezenine dekllice po šolah in zavodih. Koncem leta ali pa vsaj v veliki noči se razstavijo te vezenine in sicer po vsej Jugoslaviji. Na razstavi se vezenine prodajajo v korist »Jugoslovanske Matic«.

Da bodo stroški čim manjši, je prevzelo »Kolo jugoslovenskih sester« hvalevredno nalogo, da zbira pri trgovcih in zasebnikih ostanke belega in nebeljenega platna ter sploh blaga, ki je uporabno za žensko ročna dela. Zato se obračamo do vse naše javnosti s toplo prošnjo, da podpre požrtvovalno delo »Kola« in da daruje ostanke, ki leže dostikrat samo v napotje po raznih omarah.

Akcija »Jugoslovenske Matic« je nad vse važna ne samo iz kulturnega, temveč ravno tako iz narodno gospodarskega stališča, ker odpira našemu ženstvu nov vir lepih dohodkov in ker skrbi na najcenejši način za umetniško ohranitev doma.

Prepričani smo zategadelj, da podpre vse narodno čuteče in lepoto ljubeče občinstvo akcijo »Jugoslovenske Matic« in tako zasigura njen uspeh.

Darujte ostanke, priskočite na pomoč!

Jugoslovanska Matica v Ljubljani.

Zobotehništvo in zobozdravništvo.

Zobotehništvo je gotovo velike važnosti za napredujoče ljudsko zdravstvo. V vseh sosednjih državah: Avstriji, Češkoslovaški, Italiji, Madžarski, se je zobno zdravstvo, oziroma zobotehništvo po prevratu uredilo s posebnim zakonom v modernem duhu. Edino v naši kraljevini vlada v tem oziru pravcata anarhija. V Srbiji in na Hrvaškem je zobotehniha prosta obrt, v Sloveniji je sicer vezana na koncesijo, toda brez uradne in strokovne kontrole.

Posledica temu je, da imamo več zakonitih izvrševalcev, kakor pa koncesijoniranih, kar škoduje ugledu stanu, ogroža ljudsko zdravje in smeši vse obrtne in davčne predpise.

Dnevne vesti.

Denarstvo in politika. Pod tem naslovom pričujemo na 2. strani članek nar. gospodarskega strokovnjaka, katerega izvajanja popolnoma potrjujejo dogodki zadnjih dni. Neosnovani iz političnih nagibov upizorjeni napad »Jutra« in »Slov. Naroda« na »Jugosl. kred. zavod« so obsojali vsi trezno in pošteno misleči. Ker je bilo nezaupanje, ki so ga hoteli politični nasprotniki vzbuditi v ljudstvo zoper »Jugosl. kred. zavod«, neutemeljeno, so se vlagatelji pomirili, ko so videli, da jim je njihov denar vsak čas na razpolago in da ni res, da obstoji zanj nevarnost. Mnogi, ki so dvignili svoje vloge, so jih že prinesli zopet nazaj. Da mnogi vlagatelji pa dvigajo sedaj svoje hranilne vloge pri Jadranski banki ter jih vlagajo pri »Jugosl. kred. zavodu« v protest zoper podlo gonjo liberalnih mladincov, ki imajo najhujše sveste z Jadransko banko. Tako je slika, ki so jo vrgli proti »Jugosl. kred. zavodu«, priletela nazaj in razpršila tiste, ki so jo zalučali. Opozorjamo čitatelje na članek »Denarstvo in politika«.

Razmejitve z reško državo. Dne 2. maja se bodo sestali v Opatiji naši in italijanski delegati in pričeli delo za razmejitve z reško državo.

Otvoritev prometnih šol. Prometno ministrstvo je vsem železniškim ravnateljstvom izdalo naredbo, da čim prej otvorijo prometno šolo za izobrazbo naraščajo v postajni službi. V najkrajšem času se bo razširil beogradskega kolodvor s tem, da bodo zgradili nove perone za občinstvo in nove ture.

Na evakuiranem ozemlju Dalmacije se je otvoril nadalje privatni brzojavni promet pri postajah Hvar, Brusje, Starigrad, Vrboska, Vrbani, Jelaš, Gdinj, Bogomolje, Sućuraj, Velika, Blato, Žrnovo, Smokvica, Korčula, Babinopolje.

Tat gledališke blagajne aretirani. V Trstu je bil zasleden dne 24. t. m. Alojzij Avbelj, ki je po aretaciji tudi priznal, da je on ukradel onih 80.000 K na škodo opernega gledališča v Ljubljani. Pri njem se je našlo še ca. 42.000 K, ostali denar je porabil v družbi veselih tržaških pomočnikov in svojih elegantnih prijateljev. Aretirani mladi kavaler je pobjegnil dne 24. novembra 1920 iz zapora deželnega sodišča v Ljubljani, kjer bi imel predsediti petletno ječo.

Umrla je ga Analijska Žerjav, vdova okr. sodnika in mati narodnega poslanca dr. Gregorja Žerjava, N. p. v m.!

Umrla je v Polju pri Podčetrtku trgovec, gostilničar in posestnik g. Franc Dobravec.

Uvedba nedeljskih vlakov na gozdarskih progah. Počeniš s 1. majem t. l. vozita redno vsako nedeljo in praznik na progi Ljubljana dr. kol. Kamnik in obratno izletniška vlaka št. 2153 in 2160. — Vlak št. 2153 odhaja iz Ljubljane dr. kol. ob 12.02 h in prihaja v Kamnik ob 13.15 h, vlak št. 2160 pa odhaja iz Kamnika ob 20.50 h in prihaja v Ljubljano dr. kol. ob 22.03 h. Na progi Ljubljana gl. kol. Jesenice in obratno se stavita v promet izletniška vlaka št. 1720 in 1719, vozeča vsako nedeljo in praznik šele s 15. majem t. l. Vlak št. 1720 odhaja iz Ljubljane gl. kolodvor ob 5.17 h in prihaja na Jesenice ob 7.21 h, vlak št. 1719 pa odhaja iz Jesenice ob 21.20 h in prihaja v Ljubljano gl. kol. ob 23.22 h.

Uvedba izletniških vlakov Maribor-Dravograd. Obratno ravnateljstvo južne železnice objavlja: Na progi Maribor glavni kolodvor — Dravograd — Meže vozita počeniš od nedelje dne 1. maja do predkita vsako nedeljo in vsak praznik izletniška vlaka št. 417 in 416. Odhod iz Maribora gl. kolodvor ob 13.20, prihod v Dravograd — Meže ob 15.07; odhod iz Dravograda — Meže ob 20.06, prihod v Maribor gl. kolodvor 21.50.

Samovoljno zviševanje stanarine. Nekateri hišni posestniki zahtevajo s 1. majem proti jasnim določbam stanovanjske naredbe neprimerno zvišano stanarino po 100 in še več odstotkov. Opozorjamo znova, da nihče ne sme zahtevati k stanarini, ki se je plačevala leta 1914, več kakor 60 odstotkov poviška pri stanovanjih, pri obratnih lokalih pa ne več kot 100%. — Kaznjiv ni samo gospodar, ki zahteva čezmerni povisek, temveč tudi najemnik, ki se takaj zahtevaj močje ukloni. Iz naslova popravil se sme naložiti del stroškov na stranke le tedaj, ako se z računi dokáže, da so se res v zadnjem času izvršila potrebna popravila, ki ne pridejo v korist samo hišnemu gospodarju, temveč tudi najemnikom.

Letošnja Glavna Skupština »Udruženja Jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov« se vrši dne 21.—22. maja t. l. v Ljubljani. Spored se bo objavljal v »Tehničnem listu« in v dnevnikih. Sekcija Ljubljana

U. J. I. A. prosi svoje izvenljudbanske članke, naj se ji prijavijo oni, ki se žele skupščine udeležiti, da jim preskrbi stanovanje, do 8. maja t. l. Stanovanje bo na razpolago le 20., 21. in 22. maja.

Enotna organizacija ognjegašev. Zveza ognjegašev na Hrvatskem in v Slavoniji dela predpriprave za osnovanje enotne organizacije ognjegašev v naši kraljevini.

Zavarovanje šol v Prekmurju. Višji šolski svet je dal zavarovati vsako državno šolo v Prekmurju za 30.000 K.

Pobegli kaznjenc. Od kazenskega oddelka v Koscakah (opekarna) je pobjegnil kaznjenc deželnega sodišča 23 letni kovač Iv. Klančec iz Radeč. Imenovan bi imel prestopiti 16 mesecev ječe zaradi tatvine.

Vojni ubežnik. Redov Cornerić Aleksa je pobjegnil od svoje čete iz Ljubljane.

Ljubljana.

Sodniška revizija jeedeasarske šišenske električne zadruga. V sredo, 27. t. m. se je vršila sodniška revizija električne zadruge v Sp. Šiški na ta način, da je revidiral g. Sitar, revizor Zveze slov. zadrug, sam po sebi sestavljeno pomankljivo bilanco. Odrejeno je, da se vrši čim prej nova revizija. Naj sodi občinstvo o postopanju članov, ki brezstrankarsko zahtevajo nujno ureditev nepravilno sestavljene bilance.

Štrajk stavbnih delavcev. Včeraj ob 10. uri dop. so ustavili delo vsi stavbnih delavci, ki zahtevajo iste plače, kakor jih imajo zidarji in drugi stavbnih delavci v Zagrebu. Pogajanja se še niso pričela. Z ozirom na nestalno vreme in neprestano deževanje se nam sodanji trenutek ne zdi ugoden za štrajk, ker bodo stavbni podjetniki še zadovoljni.

Veliko telovadbo v Ljubljani priredi prihodnje leto zveza mednarodnih telovadnih društev.

Javno predavanje na tehniški s. šoli v Ljubljani, soba št. 10 v I. nadst. se vrši v nedeljo dne 1. maja ob pol 11. dop. kot zaključek folkloristične razstave. Predaval bo prof. Volavšek »O razvoju ljudske umetnosti in njeni praktični uporabi v moderni umetni obrti in v stavbarstvu«. — Vstop prost.

Predavanje priredi ljubljanski Sokol v soboto 30. t. m. ob 8. zvečer na galeriji v telovadnici.

Krojaški mojstri v Ljubljani naznanjajo, da so bili po daljšem medzmen gibanju primorani zvišati plače svojim pomočnikom, vsled česar prošlo cenjeno občinstvo, da blagovolji vzeti na znanje tudi zvišanje cen naročnikom, katere so se določile kar najbolj nizko.

Mestnemu magistratu in policijskemu ravnateljstvu v ravnanje. Mestni magistrat ozir. policijsko ravnateljstvo sta nedavno odločila, da mora neki posestnik na Lepi poti svojega popadljivca psa odati konjaču. Dotični posestnik si je zadaj terek pri razpravi, ki se je vršila radi odškodninske zahteve nekega popadenega dovolil »vic«, trdeč, da je psa res izročil konjaču. Opozorjamo oblasti, da temu ni tako, ker je dotični posestnik dal psa »v režo« v Ponovo vas, kjer pes še nadalje lahko popada pasante. Upamo, da si bodo oblasti znale ohraniti svojo uradno avtoriteto.

Modistiinja Karolini Brilli na Resljevi cesti je neka okrog 20 let stara, majhna in debela ženska ukradla iz kuhinje par žonskih čevljev. — Posestniku Antonu Vodniku na Vidovdanski cesti in njegovemu lilepu Lovro Bolharju je pokradel drugi lilepu Al. Skodler 2 srajci in čevlje ter pobjegnil iz službe.

Sladkosnodni tatovi. Na Tržaški c. 47 so vlonili neznan tatovi, ki radi jedo sladkarije, v barako branjarje Franca Acceto ter so pokradli 150 piškotov, 28 jajc, 40 pomaranč, dve pokalici in 1 kg sladkarij. Škoda se cenil na 440 K.

Najdeno. Dne 20. t. m. se je našla na Marijinem trgu srebrna ženska zapestna ura v črnem usjatem etuju. — Istega dne je bilo na Sv. Petra cesti najdena svilena ženska ruta in 4 m barvanega cevirja in 1 in en četrt metra kloba. Najdene stvari se dobe na policijskem ravnateljstvu.

Izgubila se je zlata vratna verižica z obeskom, lepim umetniškim delom. Verižica oziroma obesek je izgubiteljci zelo drag spomin in ista ne bi štedila z nagrado. Odda se naj v upravi Jugoslavije, kjer se potvze tudi ime in naslov lastnice.

Maribor.

Za policijskega zdravnika v 8. razredu pri policijskem komisariatu v Mariboru je imenovan dr. Ivan Zorljan.

Tatvine. Rudi tatvine dežnoga plašča v vrednosti 900 K je bil aretiran Ivan Starkl iz Sevnice ravno, ko je hotel pobrisati iz Maribora. — Tukajšnjemu trgovcu Šostariču je bilo v opoldanskih urah iz zaklenjene trgovine ukradeno 2500 K. Tat je porabil priliko, ko se je Šostarič nahajal pri kosilu ter je s pomarečnim ključem odprl trgovino. Tata se niso izsledili.

Slabo naletela. Radi prepovedane vrtnice v Maribor je bila aretirana in sodišču oddana neka Marija Javornik, kjer ima čas premišljati o svoji dosedanji karjeri.

Celje.

Razmerje glasov pri obč. volitvah v Celju je bilo sledeče: Od 813 oddanih glasov so dobili demokrati 304 glasove (pri državnozbornih volitvah 284), soc. demokrati 265 (pri državnozbornih volitvah 336), nar. soc. 136 (v jeseni 101) in klerikalci 108 (v jeseni 58).

Za celjsko mestno gledališče je fin. min. odobrilo proračunski predlog za podporo 100.000 K za l. 1922.

Za II. porotno zasedanje pri okrožnem sodišču v Celju je imenovan za predsednika dvornosodni svetnik g. dr. Jos. Kotnik, za namestnika višji dež. sod. svetnik dr. Bračič, dr. Premešhak in dr. Stepančič ter dež. sodni svetnik Levičnik.

Mezdna pogajanja med celjskimi krojaškimi mojstri in pomočniki, ki so se vršila dne 27. t. m. v Celju, so se razbila.

Prvo nedeljo v juniju t. l. se bo vršil vsled odredbe min. za soc. skrb po celji Jugoslaviji »dečni dan« v korist ubogih in zanamarnjenih otrok. Odbor »Državne krajevne zaščite dece in mladine« v Celju je sklenil v svoji zadnji seji, da se bo vršil dne 5. junija v ta dobrodelni namen cvetlični dan in zvečer prireditve v Nar. domu, kar naj druga društva blagovolijo vzeti na znanje.

OBČNI ZBOR KMETIJSKE DRUŽBE.

Včeraj se je vršil občni zbor Kmetijske družbe, in sicer za delegate kranjskih podružnic v Unioni in za delegate štajerskih podružnic v Mestnem domu. V Unioni je otvoril zborovanje vladni komisar dr. Spiller, ki je podal v kratkem zgodovino te važne kulturno-gospodarske institucije. Nato je tajnik g. Lah obrazložil pomen poljedelske razstave v Pragi ter priporočil navzočim, da se je udeležijo v čim večjem številu.

Nato se je prešlo na prvo in edino točko dnevnega reda: volitve predsedstva in odbora. Od 357 delegatov je bilo navzočih 353. Manjkali so torej samo 4. Kranjski delegatje so volili predsednika, II. podpredsednika in 10 odbornikov, dočim so se pregledovalci računov volili skupno s štajerskimi delegati. Zmagala je lista SKS. Za predsednika Kmetijske družbe je izvoljen generalni ravnatelj Gustav Pirc z 210 : 141 glasovom. Vsi drugi so bili izvoljeni z 211 proti 141 glasovom, in sicer: II. podpredsednik: Ivan Pipan, posestnik, Vižmarje st. 2. Odborniki: Bohuslav Skalcič, vinarški nadzornik, Novo mesto; Franc Hočvar, posestnik, Struge; Martin Hajuk, posestnik, Božjakovo št. 30; Ivan Štrumbelj, posestnik, Iz; Franc Črnagoj, nadučitelj, Črna vas; Jože Hočvar, posestnik, Zeje pri Komendi; Alojz Pavlin, žilnozdravnik, Ljubljana; Jože Černe, posestnik, Zgornja Siska; Ivo Azman, posestnik, Hraše pri Lescah; Anton Meden, posestnik, Begunje pri Cerklju.

Na občnem zboru štajerskih delegatov v Mestnem domu je zmagala lista SLS proti SKS. Od 338 oddanih glasov je dobila SLS 223 do 226. Izvoljeni so bili torej sledeči: I. popredsednik Evgen Jar, profesor v Ljubljani. Odborniki: Brenšič Miha, Černe Fran, Jan Jakob, Košar Robert, Steblovnik Martin, dr. Verstovšek Karel, Vrečko Jakob. Za Koroško: Kotnik Dominik.

Nar. soc. stranka.

K proslavi prvega majnika, Izobraževalno društvo »Bratstvo« v Ljubljani priredi v nedeljo praznovanje prvega majnika v hotelu »Tivoli« s sledečim vspeoredom: 1. Pozdravni nagovor. 2. Ivo Peruzzi: Mi vsi, ki trpimo (deklamacija). 3. Oto Zupančič: Kovaška (deklamacija). 4. Narodna pesem: Smrt majke Jugovičev (deklamacija). 5. Dernovc: Gozdovi so nam zašumeli (deklamacija). 6. C. Petrovec: Iz sužnosti v svobodo (predavanje). 7. Tamburaši — Brož: Danici (koračnica). »Jadranski valovi« (koncertni valček). Bostotti: Oprostí o majka! Brač solo s spremljevanjem tamburaške zbra. Potpoini hrvatskih napevov. Brož: Banovec (koračnica). 8. E. Gangl: Dva svetova (enodejanka. Začetek ob 3. uri popoldne; vstopnina 2 dinarja. Izobraževalno društvo »Bratstvo« v Ljubljani. Odbor.

Gledališče. V proslavo prvega maja se bo v dramskem gledališču uprizorila delavska igra »Borba« in sicer za polovično ceno. Vstopnice se dobivajo v tajništvu NSS v Nar. domu. Ker je ta predstava namenjena predvsem delavstvu in je vodstvo Nar. soc. zveze doseglo, da se dobijo vstopnice po polovični ceni, opozarjamo vse naše delavstvo, da porabi ugodno priliko, ter se predstave gotovo udeležijo. Ker vstopnice že pohajajo, svetujemo vsakomur, da si jo čimpreje preskrbi.

Gledališče in glasba.

Koncert »Glasbene Matice« v katerem sodelujejo ga. Pavla Lovšetova, koncertna pevka, g. Ivan Levar, baritonist kr. opere, pomnožen orkester kr. narodnega gledališča ter pevski zbor Glasbene Matice — se vrši v ponedeljek, 9. maja t. l. v unionski dvorani. Izvajala se bo med drugim najnovejša slovenska izvorna skladba za mešan zbor, soli in orkester Simon Gregorčičeva »V pepelnici noči«, katero je zložil P. Hug. Sattner.

V aprilu smo doživeli tri lepe koncerte. Na prvem je učiteljski pevski zbor pokazal svojo marljivost, na drugem je nastopila g. Mira Devova-Costaperaria, na tretjem (Zvonomem) pa je briljiral g. Josip Kržalj iz Zagreba. Za maj je naznanjen koncert Glasbene Matice, na katerem se prvič izvajata P. H. Sattnerjevo delo: »V pepelnici noči« na S. Gregorčičevo besedilo in Rubinsteinovo »Jutro«, dalje pa obišče 15. maja Ljubljano slavaoznano pevsko društvo »Hlahol« iz Prage.

Znanost in umetnost.

Na pragu evropske umetnosti, (Nadaljevanje in konec.) Umetnostno-zgodovinsko društvo priredi v soboto dne 30. t. m. ob 18. uri drugo predavanje s skioptičnimi slikami pod zgornjim naslovom v fizikalni dvorani državnega učiteljskega. Predava doc. dr. Vojeslav Molč. Vstopnina za člane 2 K za nečlane 4 K.

»Zrnie« št. 21 ima sledečo vsebino: Al. Petöfy — Al. B.: Koncem septembra. — Potres. — H. Družović: Nacionalna glasba. — Anton Ivanovič — Mecger: Lav Nikolajevič Tolstoj. — Za narodno gledališče v državi.

Poslano.*

Gospod Antonio Deghenghi!

Vsled Vašega poslanega z dne 18. t. m. priobčenega v »Slov. Narodu« z dne 29. t. m. sem prisiljen priobčiti Vam sledeče: 1.) Jaz nisem inspirator onih člankov, ki Vas opisujejo kot laškega hujskača, ter ste te članke povzročili sami s svojim postopanjem, kar so potrdile priče pred policijskim ravnateljstvom. 2.) Nimam povoda od Vas izsihiti ničesar, ker zaenkrat proti Vam nimam nobene terjatve razven onih 2000 kron, ki ste jih inkasirali pred 16 leti na moje menico, o kateri ste trdili, da ste jo uničili. 3.) Hvala bogu pa ne stojim z Vami v nobenem kupčijskem razmerju in je Vaša trditve o pravicah napram meni le Vam podobno zavijanje. Ne mislite tudi o drugih tako, kakor ste sami — štor Deghenghi — saj veste, kaj ste nameravali z svojimi neumetljenimi ovadbami. Anton Srebotnjak.

Poslano.*

SLAPCE.

3. IV. t. l. smo se v glavnim urednikom »Slovenskega Naroda« R. Pustoslavcem in z gospodom, ki urejuje podlistke, po treh dogovorih sporazumeli, da bodo moje spomine iz Dunja priobčevali v svojem listu. Obenem pa sem jim dal dovoljenje, da se gotovi stavki, ki preveč ostro kritizirajo poznane politične osebe, omilijo. »Slovenski Narod« je prinesel preurejene prvi podlistek teh spominov 4. IV. in jih potem takole nehal izdajati. 21. IV. sem poslal na uredništvo po svojem bratu pisмено prepoved, da ne pustim na ta način maltretirati delo, v katero sem položil veliko ljubezni do novo ustanovljene države in da zahtevam zapiske nazaj. Uredništvo je pa vzlic moji prepovedi izdalo zopet po preteku 20 dni nekakšen izvleček iz zapiskov in ga preuredilo tako, da izgledajo zapiski zmedeni, kakor popolnoma pravilno trdi »Mariborska Straža«.

Vprašam g. urednika, kje tli vzrok, da z mojimi zapiski niso nadaljevali, ko smo se vendar dovolj jasno in stvarno domenili. Razumem, da je težko pri današnjih političnih nemolah priobčevati argumentirana dejstva, ki niso nekaterim vodilnim činiteljem in poznanim političnim osebam pravi prijetna. Ali jaz se pri pisanju nisem oziral na strankarsko pripadnost, temveč ožigosal sem vsa dejanja in politične osebe na podlagi dokumentov, ki sem jih stavil uredništvu na razpolago.

Zaključiti moram, da so nadaljevanje spominov preprečili oni, ki se bojijo, da jim ne bi posvetil pod njihov strankarski plašč, da narod vidi, kakih reveži so pri vožnji državnega voza; v strahu so, da ne bi bili razkrižani tisti, ki se niso brigali za trpeši narod, ki je ječal pod jarmom nemškega, ruskega in avstrijskega ujetništva. Seveda ni prijetno, ako se razkrijejo nečedne mahinacije, ki so se doigravale za ministrskimi in poverjenjskimi kulisami.

Kar se tiče g. Pustoslavca in drugega g. urednika, sta pač usmiljena vredna, ki morata pisati, kakor se jim trobi. Vendar malo takta in možatosti bi tudi lahko imela!

V Novem mestu, dne 27. IV. 1921.
Stefanovič Emil.

* Za »Poslano« je uredništvo odgovorno le v okvirju zakona.

Poslano.*

V Ljubljanskemu »Jutro« št. 91 in celjski »Novi Dobil« št. 45 se je oglašil istočasno moj, še iz konstituentnega volilnega gibanja znani prijatelj in mi očita, da sem se kot NSS pristlaš vezal za občinske volitve v Laškem z drugimi strankami. Temu črnilnemu mazaču javno izjavim, da je to vedoma ovinkarsko lagal, ker se jaz za sedanje volilno gibanje nisem brigal, ker imam kot načelnik gasilnega društva preobilo opravil za 50-letnega gasilskega slavnost 16. maja 1921 in da je meni kot narodnemu in humanitarno delavnemu občanu tako zgodovinsko slavje bolj pri srcu kot občinske in druge volitve. Prijatelju skribentu, kateremu je lajanje menda v meso in kri preišlo, pa kličem: »Le pogumno nadaljnj in vedi, da se na slabem sadju ne pasejo osele!«
Blaž Zupanc,
brivski mojster v Laškem.

* Uredništvo je odgovorno za vsebino le v zniulu zakona.

Mali oglasi.

Proda se: POLDIRKALNO KOLO
s popolnoma novo pnevmatiko se proda. — Naslov v upravi. 736

SVILEN IN KREP PAPIR VSEH VRST. Zice za rože in cvetlice vse številke. Perje za rože vse vrste. Vence in šopke za neveste in birmance. Svilene trakove vse barve in širine. Cigaretni papir: Olleschau z voljakom in tličem z vodenim tiskom. Abadija, Golub, Aitesse itd. Stročnice št. 2 in 3. Razpošilja papirnica J. Uran, Ljubljana, Mestni trg 11. 723

JUGOSLAVIJA — LJUBLJANA
Dve hiši z gospodarskim poslojem, z ah brez zemljišča, pripravne za vsako obrt, tik državne ceste v zelo prometnem kraju se prodajo. Dalje ona kobilca 16 pesti visoka, 7 let stara, kost. barve, izvrstna za vsako vožnjo. Pojasnila pri A. Laurič-Planina pri Rakeku. 724

MILO
pralno in toaletno ter kremno za čevlje nudi po najnižjih cenah Osvald Dobeč, Ljubljana Sv. Jakoba trg 9. 730

UGODNA PRILIKA
Hiša enonadstropna z lepim vrtom se proda. Naslov pove uprava »Jugoslavije«. 731

SUKANEC
Zimnate rezalke, kvačkanec in otročje sesalke priporoča Osvald Dobeč, Ljubljana Sv. Jakoba trg 9.

PRODA SE TAKOJ
ca dva vagona goveje živine dobro rejene 3 konji, srednji za težke in lahke vožnje, 6 vagonov bukovega in gabrovega oglja, suho, prima, naslov se izve pri upravništvu Jugoslavije. 733

KOMPLETEN KINO-APARAT (PATTE)
I. aparat z železno mizo z navijalno napravo, 5 kosov filmove špulje, 2 napravi za obrano ognja, ločna svetilka, potem nastavljaliec, (potem Schalltafel Lichtkammer s kondenzatorjem 150 mm). Cena 250 dinarjev. — J. Semerl Budina 52 p. Ptuij. 734

OTROČJI VOZIČEK
poniklan, skoro nov, z gumijastimi kolesi, se takoj proda. Hrenova ulica št. 7/11. 739

POSESTVO
64 oralov zemlje, grajščinlo ter Fundusov 1.800.000 K, posestva od 4 do 400 oralov, vila z 10 sobami takošnja uselitev, poteri hiša, krasno zidana gostilna, hotel, mlina, trgovska hiša se prodajo potom pisarne Zagorski, Maribor, Barvarska ulica 3. 721

PISALNI STROJ
jako dobro ohranjen. Ogleda se v upravništvu. 694

PRODA SE:
Kompleten »Valvazor«. Cena in na ogled v upravi lista. 644

VEČ ZABOJEV
velikih starh Cena in naslov v upravništvu Jugoslavije. 644

PRODAJA KOČIJE!!!
Proda se iz proste roke krasna skoraj nova, popolnoma izborna ohranjena kočija. Cenjene ponudbe prosim na upravništvu Jugoslavije pod »kočija«. 740

Službe:
KROJAŠKEGA POMOČNIKA
za malo delo, išče prvorazredna diplomirana krojačnica Franjo Malis, Reber št. 11, (Stari trg). 735

KNJIGOVODJA
starejša zanesljiva moč, popolnoma verziran, dober organizator, išče mesta pri večjem podjetju v kraju, kjer bi bilo možno dobiti stanovanje. Nastop 1. majnika t. l. mogoč. Pomdne sprejme uprava lista pod »Knjigovodja—3550«. 740

GOSPODIČNA
bradnica, ki je zaposlena samo dopoldan, bi hotela nameščenja v popoldanskih urah.

A. K. Green:
Nevestina skrivnost.
(Dalje.)

Kameron ga je pogledal presunljivo in rekel s poudarkom: Ali veste, zakaj je bilo dekle, ki sva ga opazovala v hotelu C, izza tiste zavese, moji ženi tako podobno, da se nama je zdela prevara izključena?

Gryce se je nasmehnil. Pravkar sem vam povedal, zakaj. Bila je Mildred Farley, sestra dvojčica vaše gospe soproge —

Motite se, ga je prekinil Kameron. Ženska, ki sva jo videla, ni bila Mildred Farley; bila je Genovefa Gretorexova, moja nevesta in sedanja žena.

Štirindvajseto poglavje.

To odkritje je zadelo Gryca kakor strela iz jasnega. Nehal je vrtiti prstan na svoji levici, in roka mu je vztrepetala.

Res? je vprašal.

Genovefa Kameronova trpi zdaj posledice neumnosti, ki jo je storila Genovefa Gretorexova, je nadalje-

val doktor z osornim, trdim glasom, kakor bi mogel opraviti svojo nalogo le, ako zadržati v sebi sleherno čuvstvo. Toda premagala je čar, ki jo je uklepal pred poroko; zdaj ljubi svojega soproga in se boji samo, da ne bi zvedel njene prejšnje slabosti — zmotnega nagnjenja njenega srca. — Tisto, kar jo je gnalo takrat iz domače hiše in storilo, da je čakala v znanem vam hotelu malone tik do ure, ki je bila določena za njeno poroko z menoj, ni bilo nič drugega kakor brezumna, zaslepljena strast do Julija Moleswortha.

Beseda je bila izgovorjena. Grycu in Kameronu, obema se je odvalil kamen s srca. Preostajalo je le še pojasniti dejstvo.

Vaša zgodba, je povzel doktor Kameron, je bila baš pripraven uvod za mojo povest: kaže nama, kako je bilo mogoče, da se je gospodična iz tako gosposke hiše seznanila s tem človekom. Srečala sta se pri gospe Olneyevi, ob smrtni postelji Genovefine prave matere. Dasi je bila zaročena z menoj, se je vendar udala nepojmljivemu dojemu, s katerim jo je mikalo vse njegovo bitje. Videvala ga je še in še, njeno čuv-

stvo do njega se je razraslo v strast, tako da je pozabila vse drugo, čast, dolžnost in dano besedo. To, da je bil svet, v katerem je živel on, tolikanj drugačen od njenega, je dajalo razmerju v njenih očeh romantičen blešk, ki ga menda ne bi bilo videlo nobeno drugo človeško oko. Potem pa, ko je prišla odločilna ura, in je spoznala, kaj vse bi morala vzeti nase in čemu vsem bi se morala odreči, ako bi živela s tem raskavim in odjudnim možem pod pritiskom bede in pomanjkanja — ko je premislila vse to, je čar ugasnil.

Ali —

Zatrpite! Dovolj mi je hudo, ker vam moram odkrivati te stvari; dajte, da pridem hitro do kraja. — Edino, kar opravičuje to skrito in nepošteno ravnanje, je abotni ponos gospe Gretorexove. Krušna mati ji je dejala takrat, ko se je hotela razročiti z menoj, da je prepozno; ako bi ji bila odgovorila po pameti in dolžnosti, bi se mi bila Genovefa morda zaupala ter mi priznala resnico. Ker pa ni imela toliko poguma, da bi bila odkrito sprejela grajo sveta, se je zatekla k res nezaslišanim sredstvom, da bi dosegla svoj cilj. Ne le,

da je hotela na dan najine svatbe podati roko drugemu možu: ukrenila je bila tudi vse, da oskrbi zame drugo nevesto, ki me je bila pripravljena osrečiti namestu nje. Nekaj hipov sem imel priliko gledati v bleščeče oči te neveste in prepričan sem bil, da se je vrnila k meni moja prava Genovefa, še čilejša in veselejša nego poprej. Da ni prihitala Genovefa skesana in izpreobrnjena, tik preden sva šla k poroki — nič hudega ne sluteč bi bil peljal nepravdo nevesto pred oltar, sebi v nesrečo in vsem drugim, ki so bili udeleženi, v pogubo.

To je nezaslišano, je vzkliknil Gryce, takšna istorija se sploh še ni dogodila na svetu. Človek se čuti kar pomlajenega; vsa stvar me bogme spominja —

Zdajci pa je umolknil, kakor bi ga bilo sram stanovske vneme, ki je bila za kratek hip oglušila v njem človeško sočutje. Navzven je ostal zdaj miren, toda oči so se mu svetile kakor dvoje žarečih oglov.

Da sta se dali dekleti, ki sta bili drugače vendar razumni, zapeljati po svoji čudoviti podobnosti, je nadaljeval zdravnik, in sta zasnovali tako

nespameten in nevaren načrt, se da pojasniti le z Genovefino zaslepljenostjo in popolno neizkušnostjo; ne sestre. Ko pa ga je trebalo izvršiti, je Genovefi uplahlil pogum. Oddaleč se početje ni zdela tako nemogoče kakor zdaj, ko je stala pred uredničenjem. Mogoče je tudi Molesworth pomagal končati stvar, ki je njegova zdrava in trezna pamet nikakor ni mogla odobriti. Njegov nastop je najbrž povzročil, da se je Genovefa tako naglo vrnila k svoji dolžnosti in sklenila zvezo, kakršne je zahteval njen življenjski položaj. Seveda je to le moja domneva, ker sodim zgolj po tem, kar pravi ona sama o svojem notranjem življenju, od ure, ko je prvokrat videla Moleswortha, pa do tistega večera, ko ga je čakala v hotelu C.

Kameronova roka je nehote posegla v prsni žep. Gryce je opazil ta gib.

Papirje imate? Pokażite jih; človek se pouči najrajši iz vira.

(Dalje prih.)

Priporočajte „JUGOSLAVIJO“

Dve posestvi in vila

pri Slovenjgradu, hiše, hlevi, pretežna večina gozda, posamezno ali skupaj na prodaj. Ponudbe pod R/86 na Anončni zavod, Drago Beseljak, Ljubljana.

Spedijska tvrdka

LUDOVIK ŠEVAR vd.
na RAKEKU

oskrbuje točno, najhitreje vse v spedijsko stroko spadajoče posle, tudi ocarinjenje.

Alfonz Vakselj

Olga Grebenc

poročena.

Ljubljana.

Trbovlje.

Važno

za krojače, krojačice, šivilje perila ter modistke.

Vsi najnovejši modni časopisi so tu.

Drago Beseljak & drug
Cankarjevo nabrežje 5.

Cigaretni papir

Olleschau, Riz Abadie, Altesse, Club in Ambor, nadalje razne stročnice kupite najceneje pri tvrdki

OSVALD DOBEIC, Ljubljana
Sv. Jakoba trg 9.

Prima angleški Kristal

„Boraks“

vsa količina se dobi po K 31— franco skladišče. — Naročila na

PROMET

tehn. industr. podjetje d. z. o. z.
Ljubljana, Gradišče 9/1.

Prvovrstnega knjigovodjo

samostojnega, izvežbanega v vseh panogah bančnega poslovanja išče velik zavod. Ponudbe z navedbo zahtevkov pod „Knjigovodja“ do 5. maja 1921 na upravništvo lista.

NA DEBELO! NA DROBNO!

Medeno, belo in pisano pecivo (lecek)

fino izdelano, razpošilja

R. Kraupner, Celie, Glavni trg 8.

Radi opustitve tega predmeta se proda cela zaloga auto-gumi plaščev in cevi najboljših znamk vsch dimenzij po izredno nizki ceni

„PROMET“

tehn. industr. podjetje (dr. z. o. z.)
LJUBLJANA, GRADIŠČE ŠT. 9 I.

Kupi se motor

300 volt, 10 konjskih sil z 1200 do 1600 obratov na minuto. — Ponudbe pod „MOTOR“ na upravništvo „Jugoslavije“.

Coloniale Olandese, Trst

oddaja 20.000 kg

la angl. kristal. boraksa

v vrečah brutto per netto

franko zacarinjeno od skla-
:: dišča Ljubljana po ::

Lit. 5.— za kg.

Pri prevzemu najmanj

:: 1000 kg po ::

Lit. 4*80 za kg.

:: Vpraša se pri ::

JADRANSKI BANKI, podružnici

LJUBLJANA, Komisijski oddelek.

Jugoslovanski kreditni zavod

r. z. z. o. z.

Marijin trg številka 8.

v Ljubljani.

Wolfova ulica številka 1.

Podružnica v MURSKI SOBOTI in DOLJNI LENDAVI.

Poštni čekovni račun številka 11.323. Telefon številka 54.

Brzojavni naslov: Jugoslovanskikredit, Ljubljana.

SPREJEMA hranilne vloge in vloge na tekoči račun ter jih obrestuje po

Hranilne vloge se izplačujejo brez odpovedi

4 1/2 %

Hranilne vloge z odpovednim rokom se obrestujejo po dogovoru.

čistih brez odbitka. Izvenljublianski vlagatelji dobe poštne položnice.

Denarni promet v lanskem letu: 128.000.000 kron. — Jamstvena glavica 2 in pol milijona kron.

Izdaja čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta. — Daje posojila na vknjižbo, poroštvo, vrednostne papirje in na blago ležeče v javnih skladiščih.

Trgovski krediti pod najugodnejšimi pogoji.

Zavod je neposredno pod državnim nadzorstvom.